

De uiterste emotie

Paul Blanca (Foto: Peter Gramberg)

Na Barcelona en Parijs exposeert de Amsterdamse fotograaf Paul Blanca (1954) in het hoofdstedelijke Museum Fodor zijn foto's van *Huilende Vrouwen*. Behalve dit vrije werk maakt Blanca foto's voor onder meer *Het Parool*, Franse en Spaanse bladen. Eerder fotografeerde hij documentair getinte studio-portretten van heroïne-prostituées. Een ongepubliceerde serie foto's van stieregevechten reserveert Blanca voor een later uit te voeren 'installatie'.

Blanca wordt in Joost Zwagermans veelbesproken sleutelroman 'Gimmick' opgevoerd als de figuur Moreno. In het verhaal slaat Moreno zijn galeriehouder dood en belandt hij achter de tralies. 'In werkelijkheid heb ik in Barcelona 'ns een galeriehouder, die me belazerde, door de muur geslagen', glimlacht Blanca. 'Leuk boekje overigens; ik heb 't mijn moeder cadeau gedaan'.

'Gimmick' portretteert het decadente kunstenaarswereldje, waarin Blanca tot voor kort vertoefde. 'Ik manifesteer mij nu hier niet meer zoveel. Ik werk hard en richt mij op de internationale markt'. Ook omdat hij het in Nederland vaak te 'benauwd' krijgt, verblijft Blanca regelmatig elders. In 1987 werkte hij een tijdje in New York; een kostbaar verblijf dat bekostigd werd door het maken van society-portretten.

'Van mensen bij wie het geld hun uit de oren komt. Ze kosten je han-den-vol tijd. Eerst word je voor de lunch overgevlogen naar een buitenhuis in North-Carolina. Dan maak je het portret en als je die aflevert moet je weer uitgebreid met ze dineren. En je gaat bovendien clichématig fotograferen'.

Dus reisde Blanca in 1988 terug naar Amsterdam. Hier besteedde

hij met de 'commerciële fotograaf' Paul de Bruyn een maand aan een fotoserie van heroïneprostituées.

'Niet binnen de gebruikelijke sociale context van vuile zolderkamertjes, maar in de studio voor een zuivere achtergrond. Ik kwam op de Wallen namelijk een hoertje tegen: de ex-vriendin van een vriend van mij. Vroeger was ze een verlegen, intelligent meisje van 15 en nu liep ze op de Pillenbrug als vervallen heroïnehoertje. Heel triest. Ik heb haar portret gemaakt op het moment dat ze met coke en een beetje heroïne haar "flash" krijgt. Alsof ze klaarkomt'.

'Die meisjes zijn enkel in drugs geïnteresseerd, dus poseren ze voor je als je vijftig of honderd gulden betaalt; dat vragen ze ook voor een wip. Je moet niet te lang in zo'n scene blijven hangen. Acht maanden later kwam ik niemand van hen meer tegen. Gelukkig zijn daar nu veel professionele hulpverleners'.

Blanca stuit in de regel op zijn onderwerpen, terwijl zijn thema hetzelfde blijft: 'Ik ben in menselijke emoties geïnteresseerd. Situaties zoals bij een orgasme, waarbij het masker van een gezicht valt'. Blanca fotografeerde zijn toenmalige vriendin, de danseres Norah Cimpbell, net als ze – naakt – in tranen uitbarst. Het vervolg op deze zwart/wit foto (in bezit van het Stedelijk Museum) maakte hij verleden herfst in Oost-Berlijn en Barcelona: triptieken van huilende vrouwen, waaronder leden van het Pina Bausch bewegingstheater.

Augustus, een maand eerder, bracht Blanca met de kunstenaar Peter Giele door in Beiroet. 'Ik maakte er als fotojournalist opnames van de oorlog en het dagelijks leven. Jammergenoeg achterhaalde een wapenstilstand de actualiteit van mijn foto's. *Paris*

Match, *Photo* en *El Pais* hadden al interesse. Maar omdat ik met galeries in Parijs (Nikki Diana Marquardt), Ciento in Barcelona en hier in Amsterdam met Torch werk, ben ik niet afhankelijk van bladen zoals een fotjournalistieke manier: maar zonder camera om mijn nek. Uiteindelijk werk ik anders, omdat ik situaties in de studio reconstrueer'.

Voor de *Haagse Post* fotografeert Blanca persoonlijkheden uit de kunst-scene en in *Het Parool* heeft hij maandelijks een eigen pagina. Jaren terug schreef hij in dezelfde krant nog het – naar bleek – allerlaatste Nederlandse interview met de Franse fotopionier *Jacques-Henri Lartigue*.

De 'tauromaquia', de edele kunst van het stierenvechten vormt momenteel Blanca's grootste passie. Hij reist daarvoor langs de Spaanse en Zuid-Franse arena's. 'Aanvankelijk wilde ik een mobie-

Beiroet; verbinding tussen Oost en West. Gebouwen lijken verlaten, maar blijken allemaal bewaakt

le studio maken, met apparatuur en enkel een achterwand. Maar die foto's blijven dan statische portretten van 'toreadors', die – zoals op de stierevechtersscholen – hun pasjes oefenen.

'In Spanje mag je enkel vanaf de tribune fotograferen, in Zuid-Frankrijk staat de pers in het "calajon", het tussenpad tussen de arena en de tribune'. [*Libération* heeft een heuse tauromaquia-sportpagina met foto's van de Parijse, ex-oorlogsfotografe *Christine Spengler*; CR]

'Maar in Nîmes is daar verleden jaar nog een stier tussenin gesprongen. In Spanje sta ik naast de assistent-toreadores en de EHBO ook in de calajon, met een kleinbeeldcamera en een 100-300 mm zoomlens om mijn nek. Om dat te bereiken moest ik – behalve Spaans – de vocabulaire van het stieregevecht spreken en het leren bekijken om geaccepteerd te worden. De tauromaquia is namelijk nogal een gesloten wereld, beheerd door de Spaanse aristocratie'. Blanca werkt aan een installatie die in zes tot acht foto's, de stadia van het 'aantrekken' tot de doodsteek van de stier toont. Op dat 'moment suprême' fixeert de matador (= de doder) de ogen van de stier op zijn 'muleta' (de rode lap) en hij licht zijn 'espada' (zwaard) op. Vervolgens reikt hij over de hoorns van de stier heen, om in één keer zijn espada in de doodsknobbel achter in de nek te stoten. 'Een zuchtje wind onder de muleta of een onverhoedse beweging van de stier en de toreador is er geweest. Zijn gezicht verandert in een onherkenbaar masker, waarop je een mengeling van energie, macht, angst ziet'.

De uiterste emotie.

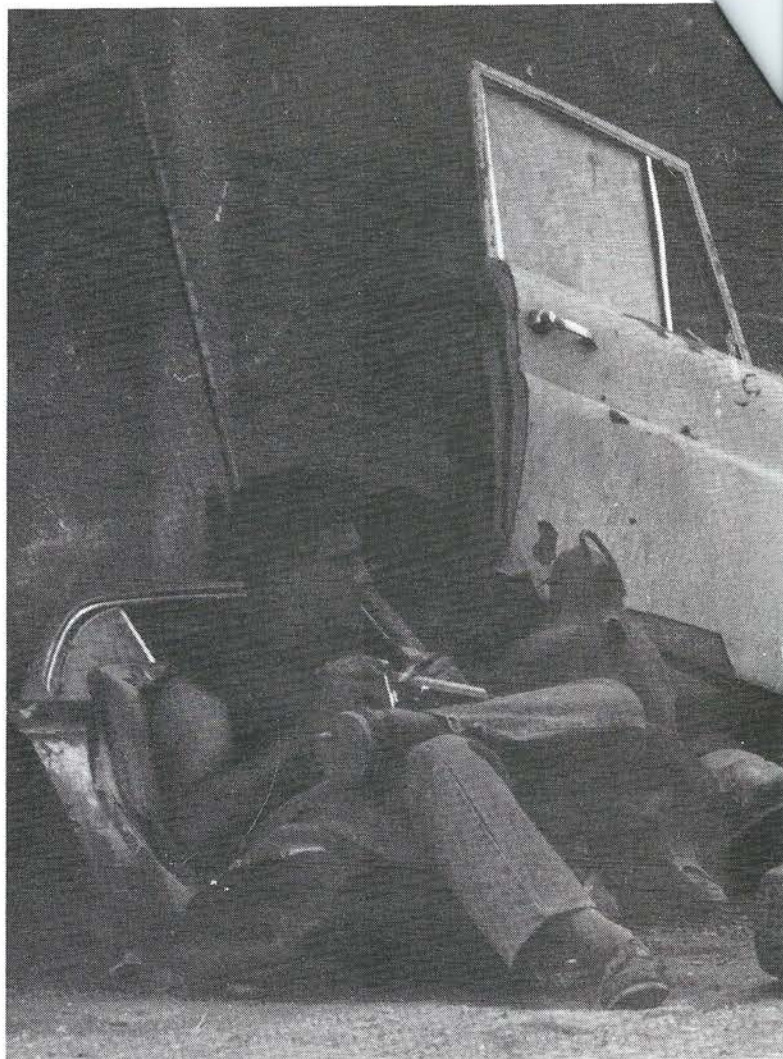
Chris Reinewald

Blanca/Huilende Vrouwen, 19 mei t/m 4 juni.

Museum Fodor, Keizersgracht 60, Amsterdam.

(catalogus verschijnt bij Art Unlimited).

Galerie Torch, Prinsengracht 218, Amsterdam heeft fotowerk van Blanca in stock.

Uit de serie over heroïneprostituees

